

2026-06-25
S2026/01399**Socialdepartementet**Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att följa upp kommunernas arbete med kontinuitets- och evakueringsplanering i socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att följa upp kommunernas arbete med kontinuitets- och evakueringsplanering för verksamheter inom den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Myndigheten ska särskilt analysera orsakerna till att vissa kommuner saknar aktuella kontinuitets- och evakueringsplaner och vidta nödvändiga åtgärder för att stödja kommunerna i deras arbete med att ta fram och uppdatera kontinuitets- och evakueringsplaner.

Socialstyrelsen ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Uppdraget ska genomföras i samråd med Myndigheten för civilt försvar (MCF) och länsstyrelserna samt i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner.

Socialstyrelsen ska senast den 31 maj 2027 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut. För uppdraget får Socialstyrelsen under 2026 använda 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagsposten 4 Utvecklingsmedel.

Ärendet

Kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst är samhällsviktiga verksamheter och kommunerna har ett ansvar för att det finns en god beredskap för att kunna upprätthålla verksamheten vid fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. Krisberedskapsarbetet syftar till att både minska sårbarheten och genom planering skapa en förmåga att kunna hantera samhällsstörningar. Förmågan under höjd beredskap och ytterst krig bygger till stor del på en väl fungerande verksamhet i fredstid.

En del av denna beredskap handlar om att planera för att upprätthålla verksamheten på en viss nivå oavsett vilken störning den utsätts för. Samhällsstörningar kan få stor påverkan på den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens möjligheter att bedriva sin verksamhet. Störningar i försörjningen av viktiga resurser bl.a. personal, el, vatten, värme, livsmedel, material, medicintekniska utrustning och läkemedel m.m. kan få allvarliga konsekvenser för personer som är i behov av insatser från verksamheterna. Störningar som elavbrott eller problem med dricksvattenförsörjningen kan även leda till behov av evakuering från olika boendeformer inom äldreomsorgen, för personer med funktionsnedsättning och inom familjeomsorgen. Kommunerna behöver därför vara förberedda på sådana situationer. Förmåga att återhämta sig från och mildra konsekvenserna av en störning är också viktig. För kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst handlar det om att aktivt arbeta med bl.a. kontinuitetshantering för försörjningsberedskap och personalplanering.

Kontinuitetshantering är en metod som kan användas för att skapa en förmåga att fortsätta bedriva en verksamhet på en tolerabel nivå oavsett störningar. Som ett led i detta kan en eller flera kontinuitetsplaner tas fram.

En viktig del i kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar är därför att kommunerna har aktuella kontinuitetsplaner för hur verksamheter, inom bl.a. äldreomsorgen, ska kunna upprätthållas. En kontinuitetsplan innehåller information som hjälper personalen att veta vad den ska göra vid en störning i en kritisk aktivitet eller resurs. Socialstyrelsen följer utvecklingen av andelen kontinuitets- och evakueringsplaner i verksamheter för särskilt sårbara grupper. Myndigheten har i sina årliga lägesrapporter rörande "Vård och omsorg för äldre", "Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning" och "Individ- och familjeomsorg" konstaterat att få kommuner i dagsläget har aktuella kontinuitetsplaner för verksamheter inom

socialtjänsten så som exempelvis särskilda boenden för äldre, hemtjänsten, boenden för personer med funktionsnedsättning och boenden för barn- och unga.

Andelen kommuner som har en evakueringsplan för särskilda boenden och för hemtjänst har ökat under de senaste åren. År 2025 var det dock fortfarande en majoritet av kommunerna som saknade aktuella kontinuitetsplaner för särskilda boenden för äldre, personer med funktionsnedsättning och boenden inom socialtjänstens familjeomsorg samt för hemtjänsten. En majoritet av kommunerna saknar också evakueringsplaner för hemtjänsten respektive särskilda boenden för äldre. Situationen är liknande för boenden för personer med funktionsnedsättning och för boenden i egen regi inom familjeomsorgen. Andelen med evakueringsplaner för dessa verksamheter har också minskat under de senaste åren.

Samtidigt är äldre personer, barn och unga samt personer med funktionsnedsättning några av de mest utsatta grupperna vid kriser och krig. Många i dessa grupper är beroende av omsorgstjänster, läkemedel, hjälpmedel och livsmedel. Till detta kommer att äldre personer och personer med funktionsnedsättning som i dag inte har insatser från socialtjänsten eller den kommunala hälso- och sjukvården vid kriser kan komma att behöva stöd, exempelvis vid störning i elförsörjningen, transporter eller i tillgången till läkemedel eller livsmedel.

Det är i dagsläget oklart vad den relativt låga andelen kommuner som har aktuella kontinuitets- och evakueringsplaner samt den nedåtgående trenden när det gäller de senare beror på. Mot den bakgrunden anser regeringen att det är angeläget att följa upp och få en bättre förståelse för detta.

Närmare om uppdraget

Inom ramen för uppdraget ska Socialstyrelsen följa upp och analysera kommunernas arbete med att ta fram och hålla aktuella kontinuitets- och evakueringsplaner för verksamheter inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården. Myndigheten ska särskilt analysera orsakerna till att vissa kommuner saknar aktuella kontinuitets- och evakueringsplaner och vidta nödvändiga åtgärder för att stödja kommunerna i deras arbete med att ta fram och uppdatera kontinuitets- och evakueringsplaner.

I genomförandet av uppdraget ska Socialstyrelsen beakta det arbete som sker inom ramen för det redan pågående uppdraget om att stödja socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens arbete med krisberedskap och civilt försvar (S2024/00853) samt uppdraget till Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen att lämna förslag på hur arbetet för psykisk hälsa och suicidprevention kan utvecklas inför fredstida krissituationer, höjd beredskap och ytterst krig (S2026/00641).

Socialstyrelsen publicerade i april 2026 God beredskap när det gäller – Planeringsinriktning för socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården i kris och krig. Planeringsinriktningen syftar till att stödja kommunerna i deras arbete med att öka beredskapen inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården. Det stödjande arbetet inom ramen för uppdraget bör integreras som en del av implementeringen av planeringsinriktningen i kommunerna. I implementeringen lyfts samplanering med regionernas hälso- och sjukvård som en avgörande faktor.

På regeringens vägnar

Anna Tenje

Jenny Wada

Kopia till

Försvarsdepartementet, CF/ETU, ESS

Socialdepartementet/HC, SAM, SL

Finansdepartementet/BA

Finansdepartementet/OFA/K, SFÖ

länsstyrelserna

Myndigheten för civilt försvar

Sveriges Kommuner och Regioner